

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS

Antopäivä
22.12.2021
Päätösnumero
21/0419/2
Diaarinumero
00452/20/2207

Asia Kunnallisasiaa koskeva valitus

Valittaja Riitta Erola, Rovaniemi

Päätös, josta valitetaan

Viranomaisen ja päätöksen päivämäärä

Rovaniemen kaupunginhallitus 10.2.2020 § 54

Kaupunginhallitus on 16.12.2019 § 509 päättänyt irtisanoa Riitta Erolan virkasuhteen kehitysjohtajan viran lakkauttamisen perusteella ja koska viranhaltijalle tarjolla olevat tehtävät vähentyvät olennaisesti ja pysyvästi toiminnan ja tehtävien uudelleenorganisoinnista johtuen kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 37 §:n mukaisesti. Viranhoitovelvoite kehitysjohtajan virkaan päättyy viran lakatessa 1.1.2020 alkaen. Kaupunginhallitus on samalla todennut, että kaupunginjohtaja selvittää edellytykset sijoittaa Erola kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 37 §:n perusteella toiseen virka- tai työsuhteeseen tai kouluttaa hänet uusiin tehtäviin irtisanomisen vaihtoehtona ja päättää tarvittaessa asiasta toimivaltansa puitteissa. Kaupunginhallituksen päätös on päätetty panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Kaupunginhallitus on 10.2.2020 § 54 hylännyt edellä mainitusta päätöksestä tehdyt oikaisuvaatimukset.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Kaupunginhallituksen päätös on kumottava ja kaupunginhallituksen 16.12.2019 § 509 tekemää päätöstä Erolan virkasuhteeseen liittyvistä toimenpiteistä muutettava siten, että Erola sijoitetaan Antti Lassilaa ansioituneempana ja viran kelpoisuusehdot täyttävänä sivistys- ja hyvinvointijohtajan virkaan.

Rovaniemen kaupunki on velvoitettava suorittamaan muuttuneista olosuhteista johtuen (808/2019 § 41) Erolalle ajalla 1.1. - 29.1.2020 yhteensä 2 764,58 euroa ja 1.3.2020 alkaen 4 655,69 euroa kuukaudessa mahdollisine KVTES:n mukaisine korotuksineen sekä laillisine viivästyskorkeineen kuukauden kuluksua ratkaisupäivästä lukien.

Rovaniemen kaupunki on velvoitettava maksamaan Erolan oikeudenkäyntikulut laillisine viivästyskorkoineen kuukauden kuluttua ratkaisupäivästä lukien.

Valittajaa ei ole kuultu eikä hänen kanssaan ole keskusteltu missään vaiheessa eikä hänelle ole annettu mahdollisuutta ilmaista halukkuuttaan mihinkään uusista viroista ennen kaupunginhallituksen 16.12.2019 tekemää päätöstä. Häneen ei myöskään ole oltu yhteydessä siitä, että hänellä ei ollutkaan kelpoisuutta hänelle 18.11.2019 kaupunginjohtajan päätösehdotuksen mukaisesti tarjottuun aikuisten ja työikäisten palvelujen palvelualuepäällikön virkaan. Muutuneista olosuhteista olisi tullut keskustella Erolan kanssa hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti. Valittajan kanssa on keskusteltu ensimmäisen kerran asiasta 20.12. ja 31.12.2019. Työnantaja oli asiaa selvitettyään valmis sijoittamaan valittajan 1.1.2020 alkaen hallintolakimiehen virkaan, jonka tehtävän vaativuuteen perustuva palkkaus olisi noin 2 500 euroa kehitysjohtajan palkkatasoa alempi.

Viranhaltijalain mukaan irtisanomisperustetta ei ole ainakaan silloin, kun irtisanomista on edeltänyt tai seurannut uuden henkilön ottaminen samankaltaisiin tehtäviin. Valittajan kohdalla irtisanomisperustetta ei ole koko aikana ollut olemassa, koska kaupunginhallitus aloitti uuden kaupunginjohtajan viran haun samaan aikaan, kun kaupungissa oli meneillään yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain 7 §:n mukaisia neuvotteluja. Valittaja on toiminut neljän vuoden ajan kaupunginjohtajan sijaisena ja hän on täyttänyt kaupunginjohtajan viran kelpoisuusehdot. Hän on myös täyttänyt uuden sivistys- ja hyvinvointitoimialan toimialajohtajan viran kelpoisuusvaatimukset ja hän on ollut virkaan siirrettyä Antti Lassilaa meritoituneempi. Valittajalle olisi tullut ensisijaisesti tarjota kaupunginjohtajan virkaa tai toissijaisesti sivistys- ja hyvinvointitoimialan toimialajohtajan virkaa.

Viiden erityistehtävätason johtajan viran lakkautuessa kaupunki on perustanut kaksi uutta johtajan virkaa ja yhden päällikkötason viran. Yksi lakkautettavaa virkaa hoitanut henkilö on eläköitynyt 1.1.2020 alkaen ja toinen kesällä 2020. Kaupunginhallitus on sijoittanut kaikki muut kolme (myös kesällä 2020 eläköityvän) irtisanomisuhan alla olevat miespuoliset henkilöt kaupunginhallituksen 16.12.2019 perustamiin virkoihin ja kaikkien heidän palkkansa ovat myös nousseet virkajärjestelyissä huomattavasti. Valittaja on ollut ainoa naispuolinen kandidaatti uusiin virkoihin. Hänet on sijoitettu tietoisesti alemman tason avoimna olevaan tehtävään, ja hänen palkkansa on alentunut huomattavasti. Virantäyttöprosessi on ollut ennalta sovittua, ja siinä on sivuutettu avoin hallinto ja samassa tilanteessa olevien viranhaltijoiden yhdenvertainen kohtelu. Valittajan oikeusturvaa on loukattu tasa-arvo-, yhdenvertaisuus- ja viranhaltijalain vastaisesti.

Valittaja on katsonut voivansa esittää uuden vaatimuksen koskien hänelle irtisanomisen sijasta osoitettua hallintolakimiehen virkaa ja siitä johtuvaa 43 %:n tehtäväkohtaisen palkan alennusta aiemmin hoitamaansa kehitysjohtajan viran palkkatasoon nähden 1.3.2020 alkaen. Palkkaneuvottelu hallintolakimiehen virkaan tuli käydä 1.3.2020 mennessä. Näin ollen tarkka palkan määräytyminen ei ole ollut tiedossa 2.1.2020 mennessä, jolloin valittaja on toimittanut oikeusvaatimuksensa kaupunginhallitukselle.

Asian käsittely ja selvittäminen

Kaupunginhallitus on antanut valituksen johdosta lausunnon ja esittänyt, että valittajan esittämä, palkanmenetystä koskeva vaatimus on jätettävä myöhästyneenä tutkimatta. Muutoin kaupunginhallitus on esittänyt valituksen hylkäämistä. Erola on velvoitettava korvaamaan kaupungin asianosais- ja oikeudenkäyntikulut viivästyskorkoineen kuukauden kuluttua hallinto-oikeuden päätöksen antamisesta lukien.

Valittaja on antanut vastaselityksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus ei tutki Erolan vaatimusta siirtämisestään sivistys- ja hyvinvointijohtajan virkaan eikä vaatimusta palkanmenetyksen korvaamisesta.

Hallinto-oikeus kumoo kaupunginhallituksen päätökset 16.12.2019 § 509 ja 10.2.2020 § 54 ja palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen käsiteltäväksi.

Hallinto-oikeus hylkää Rovaniemen kaupunginhallituksen vaatimuksen, jonka mukaan Erola on velvoitettava korvaamaan kaupungin oikeudenkäyntikulut.

Erolan oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan vaatimuksen enemmälti hyläten hallinto-oikeus velvoittaa Rovaniemen kaupungin korvaamaan hänen oikeudenkäyntikulunsa 250 eurolla korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen siitä lähtien, kun kuukausi on kulunut päivästä, jona päätös on ollut oikeudenkäynnin osapuolten saatavissa.

Perustelut

Tutkimatta jättäminen

Tuomioistuinlain 4 luvun 1 momentin mukaan hallinto-oikeus käsittelee ja ratkaisee ne hallinto-oikeudelliset valitukset, hallintoriita-asiat ja muut asiat, jotka säädetään kuuluviksi sen toimivaltaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) tai muussa laissa.

Kunnallisvalitus on perusluonteeltaan lähtökohtaisesti niin sanotusti kassatorinen, eli tuomioistuin voi säännön mukaan vain joko pysyttää kunnallisen viranomaisen päätöksen voimassa sellaisenaan tai kumota päätöksen. Hallinto-oikeus ei siten voi tutkia valittajan irtisanomista koskevan valituksen yhteydessä valittajan vaatimusta, jonka mukaan hänet tulisi sijoittaa sivistys- ja hyvinvointijohtajan virkaan.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain (304/2003) 55 §:n 1 momentin mukaan viranhaltijan on esitettävä virkasuhteesta johtuvaa palkkaa tai muuta taloudellista etuutta koskeva kirjallinen vaatimus kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona asianomainen palkkaerä tai muu etu olisi ollut maksettava tai annettava. Jos edellä tarkoitettua vaatimusta ei ole esitetty määräjän kuluessa, oikeus palkkaan tai muuhun taloudelliseen etuuteen on menetetty.

Edellä mainittu vaatimus on tehtävä asianomaiselle viranomaiselle eli tässä tapauksessa Rovaniemen kaupungille. Hallinto-oikeus ei voi ottaa palkanmenetyksen korvaamista koskevaa vaatimusta ensi asteena tutkittavakseen.

Pääasia

Sovellettavat säännökset

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain (304/2003) (jäljempänä viranhaltijalain) 37 §:n 1 momentin mukaan virkasuhde voidaan irtisanoa, kun viranhaltijan tehtävät ovat vähentyneet olennaisesti ja pysyvästi taloudellisista syistä, työnantajan tai asianomaisen yksikön tehtävien uudelleen järjestelyn vuoksi taikka muista niihin verrattavista syistä. Irtisanominen edellyttää lisäksi, ettei viranhaltijaa voida ammattitaitoonsa ja kykyynsä nähden kohtuudella sijoittaa toiseen virkasuhteeseen tai ottaa sellaiseen työsuhteeseen, jonka tehtävät eivät olennaisesti poikkea viranhaltijan tehtävistä, tai kouluttaa uusiin tehtäviin. Saman pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan 1 momentissa tarkoitettua perustetta irtisanomiseen ei katsota olevan ainakaan silloin, kun irtisanomista on edeltänyt tai seurannut uuden henkilön ottaminen samankaltaisiin tehtäviin eikä työnantajan toimintaedellytyksissä ole vastaavana aikana tapahtunut muutoksia.

Asiassa saatu selvitys

Rovaniemen kaupunginvaltuusto on 11.11.2019 päättänyt kaupungin toimielin- ja hallinto-organisaatiota koskevasta organisaatiouudistuksesta. Kaupunginhallitus on 18.11.2019 kaupungin organisaatiouudistuksen yhteydessä lakkauttanut muun ohella sivistyspalvelujen toimialan toimialajohtajan viran ja valittajan hoitaman kehitysjohtajan viran.

Kaupunginvaltuusto on 9.12.2019 valinnut uuden kaupunginjohtajan.

Kaupunginhallitus on 16.12.2019 § 503 päättänyt perustaa sivistys- ja hyvinvointipalvelujen toimialan toimialajohtajan viran 1.1.2020 alkaen. Kaupunginhallitus on edelleen päättänyt siirtää mainittuun virkasuhteeseen lakkautetun sivistyspalvelujen toimialan toimialajohtajan virkaa hoitaneen henkilön.

Henkilöstöjohtaja on valittajan virkasuhteeseen liittyvien toimenpiteiden osalta laatinut 28.11.2019 päivätyn perustelumustion, jonka mukaan kehitysjohtaja on toiminut aikaisemman hallinnon toimialajohtajan asemassa toimivan kaupunginjohtajan sijaisena ja palvelualueisiin jakautuvan toimialan konsernihallinnon palvelualueen päällikkönä. Kaupungissa on 1.1.2020 alkaen avoinna sivistys- ja hyvinvointipalvelujen toimialalla aikuisten ja työikäisten palvelualueen palvelualuepäällikön virka, joka avoinna olevista viroista lähinnä vastaa valittajan nykyistä virkasuhdetta. Valittaja ei kuitenkaan täytä perusturvalautakunnan 28.11.2018 tekemällä päätöksellä aikuisten ja työikäisten palvelualueen palvelualuepäällikölle siirtämisen ratkaisuvallan käyttämisen edellyttämää sosiaalityöntekijän ammatillista kelpoisuutta. Perustelumustion mukaan alemmilla organisaatiotasoilla on useita avoimia tehtäviä, joiden osalta edellytykset tarjota niitä valittajalle irtisanomisen vaihtoehtona tulee arvioida erikseen.

Valittajan kanssa on käyty 20.12. ja 31.12.2019 neuvotteluja siitä, mitä sellaisia avoimena olevia virkasuhteita kaupungilla on, joihin valittaja voitaisiin sijoittaa. 31.12.2019 käydyssä neuvottelussa valittaja on hyväksynyt siirtämissä hallintolakimiehen virkaan.

Oikeudellinen arviointi ja johtopäätökset

Työnantaja ei saa heti irtisanoa virkasuhdetta taloudellisista tai tuotannollisista syistä, vaikka viranhaltijalle määrättyt työtehtävät ovat vähentyneet sekä olennaisesti että pysyvästi, selvittämättä ensin, onko viranhaltija mahdollista sijoittaa toiseen virkasuhteeseen tai ottaa sellaiseen työsuhteeseen, jonka tehtävät eivät olennaisesti poikkea viranhaltijan tehtävistä taikka kouluttaa uusiin tehtäviin. Sijoittaminen toiseen virkasuhteeseen edellyttää, että irtisanottava viranhaltija täyttää asianomaiset kelpoisuusvaatimukset. Viranhaltijalle tulee tarjota sellaista virkaa tai virkasuhdetta, joka lähinnä vastaa hänen entistä virkasuhdettaan ja tämän jälkeen muuta virkasuhdetta, johon hän on ammattitaitonsa ja kykyjensä puolesta sopiva.

Valittaja on valituksessaan katsonut, että irtisanomisperustetta ei hänen kohdallaan ole, koska irtisanomista on edeltänyt uuden kaupunginjohtajan valitseminen. Hallinto-oikeus toteaa, että kaupunginjohtajan virka on lakisääteinen ja kaupunginjohtajan valitsee valtuusto. Kaupunginjohtajan lakisääteisenä tehtävänä on kaupunginhallituksen alaisena johtaa kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kaupunginjohtajan ja valittajan hoitaman kehitysjohtajan virkojen voidaan näin ollen katsoa eroavan merkittävästi toisistaan. Se seikka, että valittaja on kehitysjohtajan virassaan toiminut kaupunginjohtajan sijaisena, ei anna aihetta arvioida asiaa toisin. Näin ollen valtuuston päätöksessä valita uusi kaupunginjohtaja ei ole ollut kysymys viranhaltijalain 37 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna uuden henkilön ottamisena samankaltaisiin tehtäviin.

Valittaja on edelleen katsonut, että hänet olisi tullut organisaatiouudistuksen yhteydessä siirtää sivistys- ja hyvinvointitoimialan toimialajohtajan virkaan, koska hän on ansioituneempi kuin virkaan siirretty henkilö. Hallinto-oikeus toteaa, ettei asiassa ole ilmennyt, että valittajalle tai muillekaan organisaatiouudistuksen yhteydessä lakkautettujen virkojen viranhaltijoille olisi varattu tilaisuutta ilmoittaa kiinnostuksensa uusiin perustettaviin virkoihin. Asiassa ei myöskään ole käynyt ilmi, että valittajan ja lakkautetun sivistyspalvelujen toimialan toimialajohtajan virkaa hoitaneen henkilön välillä olisi tehty ansiovertailua tai heidän ansioitaan olisi muutenkaan tosiasiallisesti vertailtu keskenään sivistys- ja hyvinvointipalvelujen toimialan toimialajohtajan virkaan liittyen.

Työnantajalla voidaan katsoa olevan laaja harkintavalta sen suhteen, kenet irtisanomisuhan alaisista henkilöistä se sijoittaa toiseen virkasuhteeseen. Tämän harkinnan tulee kuitenkin perustua riittävään selvitykseen ja valinnassa tulee soveltaa Suomen perustuslain 125 §:n 2 momentissa tarkoitettuja yleisiä virkanimitysperusteita. Koska asian selvittäminen on ennen valittajan irtisanomista laiminlyöty, irtisanomispäätös on tämän johdosta lainvastainen. Se, että valittaja on myöhemmin siirretty suostumuksena mukaisesti hallintolakimiehen virkaan, ei anna aihetta arvostella asiaa toisin. Kaupunginhallituksen päätökset on kumottava ja asia on palautettava kaupunginhallitukselle uudelleen käsiteltäväksi.

Päätösten tultua edellä mainitulla perusteella kumotuiksi lausuminen muista valitusperusteista raukeaa.

Oikeudenkäyntikulut

Viranhaltijalain 53 §:n 1 momentin (304/2003) mukaan sen estämättä, mitä oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään, on kunnallisvalituksen tehnyt asianomainen viranhaltija tai muu henkilö, jonka on katsottava tehneen valituksen viranhaltijan puolesta, vaadittaessa velvoitettava korvaamaan työnantajan kohtuulliset oikeudenkäyntikulut, mikäli valitus koskee tässä laissa tarkoitettua asiaa eikä valitusta hyväksytä. Vastaavasti viranomaisen on velvoitettava korvaamaan kunnallisvalituksen tehneen asianosaisen kohtuulliset oikeudenkäyntikulut, mikäli päätös valituksen johdosta osittain tai kokonaan kumotaan.

Kun otetaan huomioon, että kaupunginhallituksen päätökset on kumottu valittajan tekemän valituksen johdosta, ei asiassa ole perustetta velvoittaa valittajaa korvaamaan kaupungin oikeudenkäyntikuluja asiassa.

Valittaja on valittanut Rovaniemen kaupunginhallituksen 10.2.2020 tekemistä päätöksistä §:t 52, 53 ja 54 yhteisellä valituskirjelmällä ja esittänyt samassa yhteydessä yhteisen oikeudenkäyntikuluvaatimuksen, jonka mukaan Rovaniemen kaupunki on velvoitettava maksamaan hänelle oikeudenkäyntikuluja yhteensä 4 580 euroa laillisine viivästyskorkoineen. Asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen olisi kohtuutonta, että valittaja joutuisi pitämään oikeudenkäyntikulunsa kokonaan vahinkonaan. Hallinto-oikeus katsoo, että nyt käsiteltävässä asiassa Erolan oikeudenkäyntikulujen kohtuulliseksi määräksi voidaan arvioida 250 euroa. Korvattavaa määrää harkitessaan hallinto-oikeus on kohtuullisuuden lisäksi ottanut huomioon sen, että asianosaiselle itselleen omasta työstään suoritettava oikeudenkäyntikulujen korvaaminen on poikkeuksellista.

Sovelletut oikeusohjeet

Kuntalaki 135 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 81 § 2 mom

Perusteluissa mainitut

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Selostus valitusluvan myöntämisen edellytyksistä ja hakumenettelystä on liitteenä (Kunnallisvalitus).

Esittelevä jäsen

Anne Niemi

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Riitta Arjas, Anne Niemi ja Hannu Markkula.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös

valittaja, kirjeitse

Oikeudenkäyntimaksu
maksutta

Jäljennös maksutta

Rovaniemen kaupunginhallituksen asiamies, kirjeitse

Päätöksestä on viipymättä julkaistava ilmoitus kuntalain 142 §:ssä säädetyllä tavalla.

Valitusosoitus

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisperusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valitusluvan myöntämisen perusteet ovat:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
 - 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
 - 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.
- Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu kuntalain 142 §:n mukaisesti yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämistä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämistä, jollei muuta näytetä. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa (saantitodistus, haastetiedoksianto) vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sähköisesti todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä palvelimelta tai asiointipalvelusta. Käytettäessä sijaistiedoksiantoa asiakirja katsotaan kuitenkin saadun tiedoksi kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Kirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituksen sisältö

Valituksessa, joka sisältää myös valituslupahakemuksen, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite)
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:ssä tarkoitettu peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valittaja katsoo, että valitusluvan myöntämiseen on edellä tarkoitettu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja. Yhdyshenkilön ei tarvitse esittää valtakirjaa.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei korkein hallinto-oikeus toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos:

- päämies on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa;
- asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä tai tuomioistuimessa;
- valtuutettu asiamies on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**.

Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona, sähköpostina tai sähköisen asiointipalvelun kautta. Valitus on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä korkeimman hallinto-oikeuden virka-ajan päättymiseen (kello 16.15) mennessä. Valituksen toimittamisesta telekopiona, sähköpostina tai sähköisen asiointipalvelun kautta säädetään tarkemmin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Postiosoite:
PL 180
00131 HELSINKI

Käyntiosoite:
Paasivuorenkatu 3
00530 HELSINKI

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Faksi: 029 56 40382
Puhelinnumero: 029 56 40200

Asiakaspalvelun aukioloajat maanantaista perjantaihin 8.00 - 16.15.

Muutoksenhakuasian käsittelystä perittävät maksut

Hallinto-oikeuden päätöstä koskevan muutoksenhakuasian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 510 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija tai hänen sijaansa tullut. Jos yhtä useampi asianosainen saattaa asian käsiteltäväksi samalla kirjelmällä, heiltä peritään vain yksi maksu. Jos tuomioistuin erottaa eri asianosaisia koskevat asiat erikseen käsiteltäviksi, peritään kustakin näin erotetusta asiasta asianosaiselta maksu erikseen. Jos saman maksun suorittamisesta on vastuussa kaksi tai useampia maksuvelvollisia, he vastaavat siitä yhteisvastuullisesti. Yhden asianosaisen maksuvapautus ei vähennä muiden asianosaisten maksuvelvollisuutta.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista. Lain mukaista maksua ei peritä:

- yksityishenkilön vireille panemissa sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) eikä terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitettua palvelua tai etuutta koskevissa asioissa;
- lastensuojelulain (417/2007) mukaisissa asioissa, lukuun ottamatta mainitun lain 16 c §:ssä tarkoitettuja, kuntien keskinäisiä korvauksia koskevia asioita;
- yksityishenkilön vireille panemissa ulkomaalaislain (301/2004) mukaisissa kansainvälistä suojelua koskevissa asioissa;
- maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) mukaisissa asioissa eikä maaseutuelinkeinotukea koskevissa asioissa, joissa on kyse luottojen maksuhelpotuksesta, vapaaehtoisesta velkajärjestelystä tai valtion takautumisvaatimuksesta luopumisesta;
- oikeusapulaissa (257/2002) tarkoitetun oikeusavun myöntämistä koskevissa asioissa eikä oikeudenkäyntiavustajalle maksettavaa palkkiota ja kulukorvausta koskevissa asioissa, ellei kyse ole muutoksenhausta palkkiota tai kulukorvausta koskevassa asiassa;
- tartuntatautilain (1227/2016), päihdehuoltolain (41/1986) eikä mielenterveyslain (1116/1990) mukaisissa asioissa;
- yleisiä vaaleja, kirkollisia vaaleja eikä saamelaiskäräjien vaaleja koskevissa asioissa;
- asioissa, joiden käsittely tuomioistuimessa on muualla laissa säädetty maksuttomaksi.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste. Lain mukaista maksua ei myöskään peritä, jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksu peritään kuitenkin riippumatta lopputuloksesta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta.

Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomaisen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)

Oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018)

Kunnallisvalitus